Budgetforslag for Økonomi- og Erhvervsudvalget

Budgethæfte til udvalgsmøde den 13. juni 2018

VIBORG KOMMUNE

Indhold

1. Indledning 3
1.1 Formålet med budgethæftet 3
1.2 Hvad indeholder budgethæftet? 3
2. Spilleregler for budgetlægningen 4
2.1 Drift 4
2.2 Anlæg 4
3. Budgetrammer 5
4. Forslag til driftsbudget 6
4.1 Udfordringer 7
4.2 Finansiering 10
5. Forslag til anlægsbudget 12
5.1 Teknisk tilretning af anlægsbudgettet 12
5.2 Budgetforslag vedrørende jordforsyningsområdet 12
5.3 Nye anlægsønsker inkl. finansiering 12
6. Indskud i Landsbyggefonden 14

1. Indledning

1.1 Formålet med budgethæftet

Formålet med budgethæftet er at skabe et samlet overblik over udvalgets forslag til drifts- og anlægsbudget. Formålet er desuden at lave et let genkendeligt materiale, der gør det let at læse budgetforslagene på tværs af udvalg. Ved brug af hæftet får borgere, politikere og embedsmænd den samme indgang til indholdet af budgetforslaget, hvorfor man kan drøfte tal og beskrivelser på samme grundlag.

1.2 Hvad indeholder budgethæftet?

Denne udgave af budgethæftet er til møde i Økonomi- og Erhvervsudvalget den 13. juni 2018.

På mødet skal udvalget drøfte følgende:

- Godkende forslag til udvalgets driftsbudget herunder løsning af budgetudfordringer
- Godkende forslag til udvalgets anlægsbudget herunder budget for jordforsyningen.

2. Spilleregler for budgetlægningen

Økonomi- og Erhvervsudvalget vedtog på mødet den 14. marts 2018 (sag nr. 2) spillereglerne for årets budgetlægning, som er beskrevet nedenfor.

2.1 Drift

Udvalgene udarbejder budgetforslag inden for de udmeldte rammer, der er beregnet ud fra de principper, som er godkendt af Økonomi- og Erhvervsudvalget.

Der er ikke udpeget særlige budgetudfordringer, som kan rejses overfor byrådet. Det betyder, at det enkelte fagudvalg selv skal finansiere eventuelle budgetudfordringer og driftsønsker inden for eget budget.

Der skal i 2019 findes effektiviseringer for en procent svarende til 37,5 mio. kr. Opgaven med at finde disse effektiviseringer er forankret i Økonomi- og Erhvervsudvalget. Som udgangspunkt skal det enkelte fagudvalg derfor ikke selv indregne effektiviseringsforslag i sit budgetforslag. Hvis et fagudvalg selv finder effektiviseringer i budgetlægningen, vil gevinsterne herved tilfalde udvalgsområdet og kunne finansiere evt. udfordringer eller driftsønsker.

Udvalgenes servicerammer er derfor ikke reduceret i 2019. Reduktionen på en procent svarende til 37,5 mio. kr. ligger foreløbigt under Økonomi- og Erhvervsudvalget som en ikke-udmøntet pulje. Udvalgenes servicerammer er reduceret med en halv procent årligt i 2020 til 2022, jf. byrådets effektiviseringsstrategi.

2.2 Anlæg

Økonomi- og Erhvervsudvalget har vedtaget følgende spilleregler for anlæg:

1. Udvalgene kan foreslå nye anlægsønsker i hele budgetperioden inden for uændrede rammer i hvert budgetår.
2. Nye anlægsønsker skal være fuldt finansierede ved bortfald eller reduktion af eksisterende anlægsprojekter inden for det enkelte udvalg, så udvalgets anlægsramme er uændret i hvert budgetår.
3. Alternativt kan udvalgene udskyde anlægsprojekter til 2023 for at finde fuld finansiering af nye anlægsønsker (alternativ til punkt 2).

De restriktive krav skyldes, at der allerede er vedtaget et stort anlægsprogram, og desuden at udgifterne allerede overstiger den forventede ramme, som staten fastsætter.

Eksempel 1: spilleregel ikke overholdt

Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022
Nye ønsker				
Nyt anlægsønske		10.000		
Finansiering				
Eksisterende projekt		-10.000	10.000	0
I alt	**0**	**0**	**10.000**	**0**

Spilleregel ikke overholdt

Eksempel 2: spilleregel overholdt

Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022	2023
Nye ønsker					
Nyt anlægsønske		10.000			
Finansiering					
Eksisterende projekt		-10.000			10.000
I alt	**0**	**0**	**0**	**0**	**10.000**

Spilleregel overholdt

3. Budgetrammer

Nedenfor ses de økonomiske rammer, som er udgangspunktet for udarbejdelsen af budgetforslaget.

Budgetrammer (i 1.000 kr. og 2019-prisniveau)

(i 1.000 kr.)	Regnskab 2017	Oprindeligt budget 2018	Korrigeret budget 2018	Forventet regnskab 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Politisk organisation	53.569	73.149	75.339	57.015	29.091	11.944	24.739	20.295
Administrativ organisation	438.063	450.448	483.850	448.049	451.222	448.739	446.277	444.068
Beredskab og Ejendomme	63.306	66.797	69.353	68.549	68.692	68.591	68.354	68.117
I alt	**554.937**	**590.394**	**628.542**	**573.613**	**549.005**	**529.274**	**539.370**	**532.480**

Udover eget budget indeholder ovenstående budgettal i budget 2019-2022 for politisk organisation også den tværgående effektiviseringspulje på 1% i 2019 og den tværgående besparelse ifølge Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet:

	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Udvalgenes effektiviseringsbesparelser på 1% i 2019	-37.500	-37.500	-37.500	-37.500
Moderniserings- og effektiviseringsprogram	-8.194	-16.387	-16.387	-16.387
Politisk organisations reelle budgetramme	**75.785**	**66.831**	**79.626**	**74.182**

Rammerne er justeret med følgende forhold:

- Kommunernes Landsforenings seneste skøn for pris- og lønudviklingen
- Overførslerne fra 2017 er indarbejdet i hhv. det korrigerede budget 2018 og budforslaget for 2019

4. Forslag til driftsbudget

Forslaget til driftsbudget består af tre hovedelementer: udfordringer, nye driftsønsker (ingen) og forslag til finansiering af disse. Med de spilleregler, som Byrådet har vedtaget, skal udvalget selv finansiere både udfordringer og driftsønsker.

I afsnit 4 opgøres det først, om der totalt er balance i driftsbudgettet.

Dernæst beskrives alle tre delelementer: udfordringer (afsnit 4.1), nye driftsønsker (ingen) og forslag til finansiering af disse (afsnit 4.2).

Budgetbalance (i 1.000 kr.)

Afsnit	Forslag	2019	2020	2021	2022
4.1	Udfordringer	2.650	2.650	3.060	3.480
4.2	Driftsønsker	0	0	0	0
4.3	Finansiering	-2.650	-2.650	-3.060	-3.480
	I alt	**0**	**0**	**0**	**0**

Ud over ovenstående udfordringer skal Økonomi- og Erhvervsudvalget drøfte, om der fra 2019 og fremadrettet fortsat skal ydes tilskud til Arsenalet. Tilskud til Arsenalet har tidligere været finansieret af Udviklingspuljen. Oplæg udarbejdes eventuelt til budgetkonferencen i august måned.

Definitioner

Udfordringer defineres som ændrede forhold, der vil medføre et økonomiske pres. De vil primært opstå som følge af udefra kommende påvirkninger fx demografi eller ny lovgivning uden fuld finansiering. Sekundært kan udfordringer også være utilsigtede konsekvenser af politiske beslutninger samt driftsmæssige problemer, der ikke kunne forudses.

Driftsønsker defineres som ønskværdige ændringer, som kan gennemføres, hvis det er muligt at finde finansiering. Det kan eksempelvis være serviceforbedringer eller kvalitetsforbedringer.

Det gælder som princip, at udfordringer skal håndteres før ønsker.

4.1 Udfordringer

Budgetudfordringerne jf. nedenstående tabel er nærmere beskrevet under tabellen.

Udfordringer i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.	Udfordring	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Politisk organisation							
	I alt	**0**	**0**	**0**	**0**		
Administrativ organisation							
1	Åremålsansættelse, direktionen			510	1.030		
2	Tolkning	300	300	200	100		
3	Lægeerklæringer	1.200	1.200	1.200	1.200		
4	AV- og streamingsudstyr på Rådhuset	250	250	250	250		
5	Ny aftale med Schultz Lovsystem	100	100	100	100		
	I alt	**1.850**	**1.850**	**2.260**	**2.680**		
Beredskab og Ejendomme							
6	Lysinstallationer i kommunale bygninger	800	800	800	800		
	I alt	**800**	**800**	**800**	**800**		
	Udfordringer i alt	**2.650**	**2.650**	**3.060**	**3.480**		

Administrativ Organisation

AD 1) **Åremålsansættelser**
Der er indgået åremålskontrakter som ikke er indregnet i budgettet.

AD 2+3) **Tolkning og lægeerklæringer generelt**
De seneste år ved overførsel af mer- og mindreforbrug imellem årene, er udgifterne til tolkning og lægeerklæringer blevet betragtet som ligestillet med "overførselsudgifter", hvorfor merforbruget ikke er blevet overført til det efterfølgende budgetår.

Tolkning

AD 2) Viborg Kommune modtog ekstraordinært mange flygtninge i 2015 og 2016, hvorfor udgifterne til tolkning har været stigende. Ud over herværende centrale tolkeudgifter under konto 6 administrative udgifter, så er der også udgifter til tolke på fagområderne, specielt arbejdsmarkedsområdet og familie og rådgivning. I 2017 udgjorde de samlede tolkeudgifter 4,9 mio. kr., hvoraf de centrale tolkeudgifter udgjorde 1,7 mio. kr., arbejdsmarkedsområdet 1,9 mio. kr. og familie og rådgivning 0,9 mio. kr. Budgetopfølgningen pr. 31. marts 2018 viser en forventet merudgift på 0,3 mio. kr. i 2018 på de centrale tolkeudgifter, hvor budgettet i 2018 udgør knap 1,5 mio. kr. Forvaltningen forudser, at udgiftsniveauet til centrale tolkeudgifter i 2019 og 2020 vil ligge på samme niveau som i 2018, og at udgifterne herefter vil være faldende.

AD 3) **Lægeerklæringer**
Den seneste forhøjelse af budgettet til lægeerklæringer blev foretaget i budget 2014-2017 med 2 mio. kr., via en forhøjelse af budgetrammen for politikområdet med henvisning til, at udgifterne til lægeerklæringer sidestilles med overførselsudgifter. I det seneste regnskabsår er merudgifterne opgjort til 1,2 mio. kr. Forvaltningen forudser, at udgiftsniveauet i 2019-2022 vil ligge i samme størrelsesorden over den budgetramme, der er til rådighed (11,4 mio. kr. i 2019), da der pt. ikke er kendskab til lovændringer, der kan påvirke udgifterne til lægeerklæringer i nedadgående retning. Derfor må vi forvente et uændret udgiftsniveau i 2019 og frem.

AD 4) **AV- og streamings udstyr på Rådhuset**
Der er behov for løbende udskiftning af AV- og streamings udstyr i Multisalen, M-5 m.fl.

AD 5) **Ny aftale med Schultz lovsystem**
Den eksisterende aftale med Schultz lovsystem skal fornys, hvilket betyder en øget årlig udgift.

AD 6) **Lysinstallationer i kommunale bygninger**
I forbindelse med anlægsprojektet med at udskifte lysinstallationer i kommunale bygninger er der en forventet, afledt driftsbesparelse på forbrug af strøm. Besparelsen er imidlertid blevet mindre end forventet. Dette skyldes:

- Den hidtidige standard for belysning, DS 700, som var gældende da screeningen blev foretaget, er erstattet af ny standard DS/EN 12464-1 der skærper kravene til belysning betydeligt. Denne standard ligger til grund for alle projektløsninger. Dette betyder, alt andet lige, at den nye installerede effekt er større, end den ville have været, hvis der blot skulle have været det samme belysningsniveau, som hidtil.
- Under udførslen blev der konstateret ulovlige installationer, der skulle udbedres før der kunne opsættes nye belysningsanlæg. Dette betød, at dele af det oprindelige projekt blev sparet bort, for at kunne udbedre de ulovlige installationer.

• På Søndre Skole blev projektet reduceret ca. 50%, da skolen står overfor en gennemgribende renovering, hvorunder det er naturligt at medtage belysningsanlægget.
• I projekterne har hensynet til et overordnet lysstyringsprincip vægtet tungere end at opnå den størst mulige besparelse for pengene. Således er mange mindre rum, herunder toiletter, rengøringsrum, teknik rum etc. blevet renoveret, for at opnå en styringsmæssig sammenhæng, selvom der ikke kunne opnås en økonomisk gevinst.
• Flere af projekterne er blevet tilpasset/reduceret for at overholde den økonomiske ramme.
• Der er tale om et "øjebliksbillede", da ændrede adfærdsmønstre og senere tilsluttede el forbrugere, vil påvirke elforbruget.

4.2 Finansiering

Finansieringsmulighederne jf. nedenstående tabel er nærmere beskrevet under tabellen.

Finansiering i budgetforslaget (i 1.000 kr.)

Nr.		Udfordring	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Politisk organisation								
		I alt	**0**	**0**	**0**	**0**		
Administrativ organisation								
	1	Ikke fordelt budget	-680	-1.558	-951	-951	Ikke fordelt råderum ved budgetlægningen for henholdsvis 2017-2020 og 2018-2021.	
	2	Tjenestemandspensioner	-1.170	-292	-1.309	-1.729	4,5 mio. kr. i alt for perioden 2019-2022	
		I alt	**-1.850**	**-1.850**	**-2.260**	**-2.680**		
Beredskab og Ejendomme								
	2	Tjenestemandspensioner	-800	-800	-800	-800	3,2 mio. kr. i alt for perioden 2019-2022	
		I alt	**-800**	**-800**	**-800**	**-800**		
		Finansiering i alt	**-2.650**	**-2.650**	**-3.060**	**-3.480**		

Administrativ Organisation

AD 1) **Ikke fordelt budget**
I forbindelse med budgetlægningen for henholdsvis 2017-2020 og 2018-2019 var der reduktioner, som på daværende tidspunkt ikke blev fordelt til udfordringer eller nye opgaver.

AD 2) **Tjenestemandspensioner**
Kommunens samlede udgifter til tjenestemandspensioner (udbetaling af tjenestemandspensioner, forsikring af aktive tjenestemænd mv.) har gennem de seneste år ligget på et niveau på knap 50 mio. kr. årligt. Ud fra en række indlagte skøn (tidspunkt for pensionering, levealder mv.) er vurderingen, at udgifterne til tjenestemandspensioner de kommende 4 år forventes at blive på niveau med de seneste år.

En del af vurderingen har udgangspunkt i følgende:
De aktive tjenestemænd tidligere ansat i Viborg Amt er ikke genforsikret. Det betyder en væsentlig udgift for Viborg Kommune, når disse tjenestemænd går på pension. Ud fra de skøn der er anvendt forventes den sidste af disse tjenestemænd at gå på pension i 2025. Merudgiften til disse tjenestemænd frem til 2022 forventes at kunne modsvares af mindreudgifter til genforsikring af de øvrige tjenestemænd i takt med, at de går på pension, fordi udgiften til tjenestemandspensionen er langt mindre end udgiften til genforsikring.

Budgettet udgør 52 mio. kr. i det nuværende budgetforslag for 2019-2022. Med udgangspunkt i ovenstående er vurderingen, at budgettet til tjenestemandspensioner kan nedsættes med ca. 2,0 mio. kr. årligt i budgetperioden 2019-2022. Udfordringen er ikke ens i de enkelte år, men samlet for de 4 år udgør udfordringen 7,7 mio. kr. (efter at en del af udfordringerne er dækket af tidligere ikke fordelt budget).

5. Forslag til anlægsbudget

5.1 Teknisk tilretning af anlægsbudgettet

Som en del af budgetforslaget, skal udvalget aflevere et teknisk tilrettet anlægsbudget korrigeret for tekniske ændringer. Formålet med den tekniske tilretning er, at budgettet afspejler en realitisk tidsplan. Nedenfor ses først det vedtagne budget og dernæst budgettet efter tekniske ændringer.

Anlægsbasisbudget (i 1.000 kr. og 2019-prisniveau)

	Anlægsprojekt	VEDTAGET BUDGET					BUDGET EFTER TEKNISKE ÆNDRINGER				
Nr.		2019	2020	2021	2022	I alt	2019	2020	2021	2022	I alt
1	Salg af Vinkelvej 20	-81.300	-	-	-	-81.300	-	-81.300	-	-	-81.300
2	Salg af Reberbanen 27, Viborg	-2.280	-	-	-	-2.280	-2.280	-	-	-	-2.280
3	Salg af Kærhuset, Kærvej 11G, Skals til Skals Efterskole	-	-3.975	-	-	-3.975	-	-3.975	-	-	-3.975
	Anlægsbudget i alt	**-83.580**	**-3.975**	**0**	**0**	**-87.555**	**-2.280**	**-85.275**	**0**	**0**	**-87.555**
	Nettoændring til anlægsbudget i alt						**81.300**	**-81.300**	**0**	**0**	**0**

Den eneste tekniske ændring er den forventede indtægt ved salg af Vinkelvej 20, som er flyttet fra 2019 til 2020, idet salget først forventes effektueret i 2020.

5.2 Budgetforslag vedrørende jordforsyningsområdet

Anlægsbudgettet for jordforsyningen omfatter køb af jord, byggemodning og salg af byggegrunde til bolig- og erhvervsformål. Økonomi- og Erhvervsudvalget har ansvaret for køb af jord og salg, mens Teknisk Udvalg har ansvaret for byggemodning. Budgetforslaget fremgår af bilag 2 til sagen.

5.3 Nye anlægsønsker inkl. finansiering

Udvalget besluttede på mødet den 9. maj 2018 (sag nr. 16), at projekterne vedrørende renovering af den gamle rådhusbygning på Stænderpladsen og gennemførelse af helhedsplan for byfornyelsen i Bjerringbro indgår i de fremadrettede drøftelser af anlægsbudgettet for 2019-2022. Ideoplæg til projekterne udarbejdes til budgetkonferencen i august måned.

Herudover ønskes afsat en pulje på 3,5 mio. kr. i 2019 til nedrivning af gammel skole, børnehave mv. (Skibelundvej 9, Brogade 48 og Skibelundvej 3) i Bjerringbro i forbindelse med et større byomdannelsesprojekt. Der forventes på et senere tidspunkt at kunne opnås en indtægt ved grundsalg.

Nye anlægsønsker inkl. finansiering (i 1.000 kr.)

Nr.	Anlægsprojekt	2019	2020	2021	2022	2023	Beskrivelse	Senest drøftet
Nye ønsker								
	Renovering af den gamle Rådhusbygning på Stænderpladsen	?	?	?	?	?		
	Gennemførelse af helhedsplan for byfornyelsen i Bjerringbro	?	?	?	?	?		
	Pulje til nedrivning af bygninger i Bjerringbro	3,5	0	0	0	0		
Finansiering								
		?	?	?	?	?		
I alt		**3,5**	**0**	**0**	**0**	**0**		

6. Forslag vedrørende budget til indskud i Landsbyggefonden

Indskud i Landsbyggefonden (1.000 kr.)	2019	2020	2021	2022	Beskrivelse	Senest drøftet
Budget	73.629*	23.000	9.000	9.000		
I alt	**73.629**	**23.000**	**9.000**	**9.000**		

*Heraf udgør puljen til sager vedrørende kapitaltilførsler 10.434 tkr.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har på mødet den 11. april 2018 (Byrådet på mødet 18. april 2018) drøftet status på igangværende projekter med beslutning i henhold til indstillingen:

"Indstilling

Kommunaldirektøren foreslår, at Økonomi- og Erhvervsudvalget indstiller til byrådet,

1. at status på projekterne tages til efterretning, og

2. at der ikke udarbejdes et nyt kvoteprogram for kvote år 2018 (budget 2019) i forbindelse med budgetlægningen, da de allerede godkendte projekter i budget 2019 udgør programmet."

Status på igangværende projekter drøftes igen i Økonomi- og Erhvervsudvalget i august 2018.